

§ 174

Diarienumr: KS-2016/00596

**Interpellation till Umeå kommunfullmäktige
Utsatta barns rätt till hjälp från socialtjänsten****Beslut**

Efter ytterligare inlägg av Filip Hallbäck, Andreas Lundgren och Sven-Olov Edvinsson **beslutar kommunfullmäktige**

att avsluta överläggningen om interpellationen.

Ärendebeskrivning

Efter medgivande av kommunfullmäktige ställer **Filip Hallbäck (FI)** följande skriftliga interpellation till individ- och familjenämndens ordförande:

Den 27:e maj i år disputerade Veronica Svärd, doktorand i socialt arbete vid Göteborgs universitet, sin avhandling med titeln *Children at risk? Hospital social worker's and their colleagues assessment and reporting experiences*. För att kortfattat sammanfatta innehållet i denna avhandling belyses (på landstingsnivå) olika mönster av hur osäkerhet hindrar vårdpersonal att göra orosanmälningar kring barn som far illa. Ett komplext samspel mellan olika faktorer såsom sjukhushierarkier, bristande utbildning om barn som far illa, lagstiftning, rädslor, stress, bristande förtroende till myndigheter och allmänna stereotypa uppfattningar om familjekonstellationer utgör några av orsakerna, enligt denna avhandling.

Avhandlingen belyser även att det tillkommit åtskilliga larmrapporter (på nationell nivå) om att socialsekreterare har alltför hög arbetsbelastning och en oroväckande hög omsättning av personal. Detta bidrar i sin tur till rättsosäkra bedömningar av barn som far illa. Ungefär en tredjedel av vårdpersonalen, enligt avhandlingen, väljer att inte göra orosanmälan till kommuners socialnämnder, pga bristande förtroende för socialtjänstens arbete. De dåliga arbetsvillkoren inom socialtjänsten får även följdverkningar på andra instansers arbete för barn som far illa.

Fullmäktige har i den strategiska planen antagit en vision om att Umeå skall vara en barnvänlig stad. Följdriktigt krävs förankring i aktuell forskning i detta politiska arbete. Den ovannämnda avhandlingen belyser

en av många utmaningar, gällande barns rättigheter, för Sveriges landsting och kommuner: nämligen rätt till hjälp från socialtjänsten.

Med anledning av det ovannämnda vill jag fråga individ- och familjenämndens ordförande Andreas Lundgren (s):

- Hur ser situationen ut i Umeå? Vilka kort- och långsiktiga åtgärder vidtas för att förbättra arbetsvillkoren inom socialtjänsten i Umeå?

Individ- och familjenämndens ordförande, Andreas Lundgren (S), lämnar följande skriftliga svar:

- Hur ser situationen ut i Umeå? Vilka kort- och långsiktiga åtgärder vidtas för att förbättra arbetsvillkoren inom socialtjänsten i Umeå?

Inom socialtjänsten i Umeå kommun har de senaste åren en rad åtgärder vidtagits för att förbättra arbetsmiljön för socialsekreterare inom den sociala barn- och ungdomsvården. Från min och nämndens sida har det varit vår högsta prioritet att bryta en långvarig trend med personalomsättning och orimliga handläggningstider inom utredningsenheten på Individ- och familjeomsorg barn och unga. Vi har därför satt in ett batteri av åtgärder. Det har handlat om att omfördela ärenden till vuxensidan för att avlasta, löneprioriteringar, införande av en kompetens- och lönetrappa för att främja personalen att bli kvar i yrket, samt inrättande av specialisttjänster för stöd till nya handläggare. Åtgärderna har visat på goda resultat framförallt gällande personalomsättning och utredningstider.

Personalomsättningen inom barn och unga har det senaste året sjunkit från 10,16 % år 2015 till 1,67 % hittills i år, en betydande förbättring som ger stabilitet i arbetsgrupper och förbättrad arbetsmiljö. Det är ett viktigt mått att ha i åtanke för hög personalomsättning är förödande för barn som möter socialtjänsten. Även andelen utredningar som inte genomförts i tid har sjunkit kraftigt. Antalet pågående utredningar per socialsekreterare på specialistnivån ligger idag på 9,4. Situationen kring förhandsbedömningar är stabil.

Sjukfrånvaron har ökat något men det ska ställas i relation till att sjukfrånvaron stiger i stort och att just socialsekreterare är en av de grupper där sjukfrånvaron stiger mest på nationell nivå. År 2015 låg sjukfrånvaron inom barn och unga på 6,09 % att jämföra med 7,42 % i dagsläget.

Inom verksamheten för ensamkommande barn har sjukfrånvaron bland socialsekreterare minskat från 8,81 % år 2015 till 5,92 % i år.

Personalomsättningen ligger på liknande nivå som föregående år, 10,0 % år 2015 och 9,68 % i år. Ensamkommande barn är en verksamhet som under föregående år vuxit mycket snabbt till följd av de stora flyktingströmmarna. Här är arbetsmiljöproblemen framförallt relaterade otillfredsställande lokaler, vilket verksamheten arbetar med att åtgärda. Inom ensamkommande barn överskrids inte tiden för utredningar.

Det finns en rad fler åtgärder som vidtagits för arbetsmiljön inom den sociala barn- och ungdomsvården, inte minst introduktions- och mentorskapsprogram. För att nå en än mer stabil situation och god arbetsmiljö kommer under hösten samarbetet mellan personalfunktionen och verksamhet att utökas och samtliga chefer ska genomgå utbildning i organisatorisk och social arbetsmiljö.